

Georg Hansen
formaður Føroya Arbeðarafelag

Lógin um trygdargrunnin eigur at endurskoðast

Í 1988 varð lógin um Trygdargrunnin fyrri Avreiðingar og Lønir samtykt av Løgtinginum, og hendan lóg var ein stórir bati fyrri allar løntakarar í Føroyum, tí nú høvdu vit, eftir sama leisti sum í grannalondum okkara, trygd fyri, at vanligi løntakarin ikki misti allan pening sín, tá arbeiðsgevarar fóru av knóranum.

Sambært § 3 í lógini, so kundi hvør løntakari fáa í mesta lagi kr. 70.000,00 úr grunninum og talan var um bæði gjald fyri lønartap, uppsagnarløn og frítíðarløn.

Løgtingið hevur seinni skert rættindini hjá løntakaranum munandi.

Í 1992 framdi Løgtingið tó munandi broytingar í lógini um trygdargrunnin.

Størstu skerjingarnar vóru hesar:

- størsta lønarkravið, sum einstaki løntakarin kundi fáa úr grunninum varð sett niður úr kr. 70.000,00 niður í kr. 20.000,00
- at trygdargrunnurin ikki dekkar uppsagnarløn

Gongdin seinastu árinum hevur víst okkum, at galdandi lógarásetingar als ikki eru nøkt-

andi og hetta hava nógvir løntakarar følt sviðan av.

Seinni er so størsta upphæddin broytt til kr. 60.000,00 umframt frítíðarløn, men grunnurin dekkar framvegis ikki uppsagnarløn

Hví broytti Løgtingið lógina

Eingin ivi er um, at orsøkin til, at Løgtingið broytti lógina var, at í ringu tíðunum fyrst í 90-árunum vórðu rættiliga stórar upphæddir goldnar úr grunninum vegna uppsagnarlønir, og grunnurin varð nærum tømdu.

Okkara politikarar tóku tó ikki í nóg stóran mun atlit til, at tað ikki var vanligi tímalønti løntakarin, sum tømdu grunnin, tí sjálvar lønareftirstøðurnar hjá vanligu løntakaranum eru í flestu førum langt frá kr. 70.000,00 og uppsagnarreglurnar geva sum nú er, ikki løntakaranum longri enn 1 mdr. uppsagnarfrest, tá talan er um fastløn og 20 arbeiðsdagar, tá talan er um tíma-løn.

Kunngerðin skerjir móguleikarnar at fáa pening úr Trygdargrunninum

Landsstýrismaðurin hev-

ur við kunngerð nr. 66 frá 12. Juni 1991 grein 2 ásett, at fráboðanarfrestin hjá løntakaranum er 4 vikur frá tí at áheitan um fíggjartrot verður staðfest.

Vit hava staðfest, at hendan freist er alt ov stutt, tí í nógvum førum tekur tað meira enn 4 vikur hjá løntakaranum at fáa til vegatey skjøl, sum eru neyðug fyrri at gera upp krøvini.

Í Danmark er freistin at fráboða krøv hjá Lønmodtagernes Garanti-fond 4 mánaðar, og flestu fagfelagsfólk duga illa at skilja, at føroysku myndugleikarnir seta fráboðanarfrestin til 4 vikur, tí hetta er í sjálvum sær ein skerjing í móguleikanum hjá vanligu løntakaranum at fáa pening úr grunninum.

Alneyðugt er við broytingum í lógini og kunngerðina um trygdargrunnin.

Um nøkur nytta skal vera í trygdargrunninum er alneyðugt, at okkara politikarar beinanvegin taka stig til, at lógin um trygdargrunnin verður broytt, soleiðis at vanligi føroyski løntakarin veruliga verður tryggjaður, at hann / hon fær dekkastítt lønarkrav og krav um

uppsagnarløn, tá arbeiðsgevari fer av knóranum. Eisini er neyðugt at fráboðanarfrestin verður longd.

Alneyðugt er tí at fremja hesar broytingar í lógini/kunngerðini:

- **at** størsta upphæddin verður hækkað munandi (hetta kann landsstýrismaðurin broyta í kunngerð)
- **at** fráboðanarfrestin verður longd til t.d. 4 mánaðar (hetta kann landsstýrismaðurin gera við at broyta kunngerðina)
- **at** uppsagnarløn verður dekkast av trygdargrunninum

Føroya Arbeðarafelag hevur áður víst á hesar skeivleikar í lógini, men enn hevur eingin av okkara politikarum tikið stig til at broyta lógina og eg vil tí heita á allar flokkar á tingi um at taka stig til at broyta lógina um Trygdargrunnin fyrri Avreiðingar og Lønir, soleiðis at lógin kemur at virka, soleiðis sum hon upprunaliga varð ætlað, eins og landsstýrismaðurin eigur at broyta kunngerðina.

Ein fríløta við meditation

Tíðindaskriv

Ert tú strongd og hevur móguliga ilt við at miðsavnar teg? Ella er tú bert áhugað fyrri at royna eitt hvørt, sum økir um tína persónligu menning? So er meditation ein móguleiki. Fyri fyrstu ferð verður Acem meditationsskeið hildið í Føroyum.

Acem er ein norðurlandskur almannagagnligur felagskapur, sum ikki byggir á vinning.

teimum lystir. Endurtøkan fremur hvíld og linna, minni strongd og meira orku og hervið eisini persónliga menning.

Acem meditationin er ment í Norðurlondum seinastu 40 árinum og er grundað á sálarfrøðiliga læru um meditation. Meira enn 60.000 fólk hava lært at meditera eftir hesi skipan.

Úrslit

Tað er einki fjalt ella mystiskt við at meditera, og hátt-

Í vikuskiftinum 7. – 8. mai skipar Acem fyrri meditatónskeiði í hugnaligum og náttúruvøkruum umhvørvi á Gjáargarði við Gjógv. Skeiðleiðari er Atle Værsted, lækni.

Nútiðar føroyingurin mennist í hvørjum, og tað hevur við sær, at fólk royna nýggjar hættir at fótta sær í gerandisdegnum. Til tess at liva upp til dagligu avbjóðingarnar, er tað oftani neyðugt at fáa stundir at hugsavna seg um síni persónligu viðurskifti.

Tá er meditation ein góður háttur til at taka. Meditation kann metast sum eitt amboð fyrri at fáa yvirliit yvir dagligu gerðarmálina. Øll kunnu læra at meditera. Tað krevst bert, at tú hevur ein góðan stól at sita í og ein hálvan tíma morgun og kvöld til tín sjálvs. Í huganum endurtekur tú eitt ljóð innantanna, sum kallast metoduljóð. Ljóðið fær tankarnar at ferðast, sum

urin er óheftur av átrúna og øðrum samfelagsligum viðurskiftum. Tað hevur víst seg, at meditation m.a. gevur betri hugsavnan, bætir um ávís sløg av høvuðpinu, gevur fólki størri yvirskot at standa ímóti trupulleikum og avbjóðingum í gerandisdegnum. Hjá teimum, sum hava svøvntrupulleikar, hevur meditation víst seg at bota um náttarsvøvnin, eins og hjá teimum, sum hava ov høgt blóðtrýst. Við at royna meditation regluliga, økir tú móguleikarnar fyrri at kenna tína persónligu fyrimunir og vansar. Tað kemst av, at tá vit meditera, hitta vit okkum sjálvi - bæði við teimum móguleikum og avmarkingum, sum myndar tann einstaka.

Luttøkugjald 1950 krónur íroknað undirvísing, gisting í dupltekømrum og allar máltíðir. Tilmelding á info@gjaargardur.fo ella á tlf. 423171

Takk

Seinkaða takkarheilsan frá mær, sum fylti 80 ár 19. januar.

Eg fekk gratuleringar úr Englandi, Danmark, Svøríki og eisini úr Íslandi og úr Sjergarðinum í Noregi. Fólkíð var nógv og øll søgdu tað var sera gott. Somuleiðis kom eitt skriv av Argjum við øllum góðum ynskjum um at halda fram við øllum tí góða. Eisini komu gratuleringar frá Tjóðveldi – hvar tvær av teimum stóru kanónunum úr Tjóðveldi komu og annar teirra helt eina megnar røðu.

Jógvan Nónsgjógv

Sig tína
mening í
Sosialinum

